

6 MILJONIT TSÖLIAAKIAHAIGET EUROOPAS ENDISELT TEADMATA KADUNUD

Tsöliaakia on eluaegne autoimmuunne gluteenist põhjustatud haigus. Gluteeni leidub nisus (kaasarvatud spelta ja khorasan nisus), rukkis, odras, kaeras või nende hübriidides ning ristandites.

1 inimene 100-st vaevleb tsöliaakia käes

See tähendab, et Euroopas peaks olema tsöliaakia poolt mõjutatud inimesi **umbes 7 miljonit**, kuid vaid 12%-15% tsöliaakiahaigetest on saanud reaalse diagnoosi.

Eestis ei ole teada täpset tsöliaakiahaigete arvu, sest meie Tervisestatistika ja Terviseuuringute Andmebaasist ei ole võimalik leida antud haiguse statistikat vaatamata haiguse olemasolevale rahvusvahelisele haiguste klassifikatsiooni koodile K90.0.

Lisaks on Euroopas keskmine esimeste sümptomite ilmnemise ning diagnoosi panemise intervall **üle 10 aasta**.

Kui tsöliaakia jääb diagnoosimata ning haige inimene jätkab gluteeni tarbimist, võib see endaga kaasa tuua mitmeid raskeid tüsistusi nagu aneemia ning halvimal juhul isegi peensoole vähk.

Kõik Euroopas elavad tsöliaakiahaiged vajavad korrektset ning kiiret diagnoosi

Maailma Terviseorganisatsioon (WHO) teatab, et igal inimesel on õigus heale tervisele. Tsöliaakiahaigetele tähendab see esmajoones ning kõige olulisema sammuna korrektse diagnoosi saamist.

16. mail 2016.a. tähistab Euroopa Tsöliaakia Seltside Assotsiatsioon (AOECS) koos oma liikmesseltsidega rahvusvahelist tsöliaakiapäeva eesmärgiga tõsta teadlikkust teadmata kadunud diagnoosidest.

Tunde Koltai, AOECS'i juhatuse esimees ütleb:

“Korrektne ja kiire diagnoos on kroonilist haigust, nagu seda on tsöliaakia, põdeva inimese õigus. Me kutsume üles üksikisikuid, organisatsioone ning institutsioone tagama üleeuroopaliselt inimeste kiiret ligipääsu usaldusväärsetele tsöliaakia testidele koheselt, kui nad hakkavad tundma esimesi sümptomeid. Ravimata tsöliaakia võib põhjustada osteoporoosi, depressiooni, viljatust ning korduvaid raseduse katkemisi ja isegi teatud tüüpi kasvajaid. Seetõttu on oluline alustada hetkel ainsa teadaoleva tsöliaakia ravi ehk range gluteenivaba dieediga võimalikult ruttu.”

Kui tunnete, et gluteen põhjustab teile vaevusi, võib tekkida soov mõneks ajaks see toidust eemaldada. Kuna aga tsöliaakia diagnostilised testid jälgivad keha reageerimist gluteeniga, siis on äärmiselt oluline *jätkata gluteeni tarbimist kuni teie arst on saanud teha korrektsed tsöliaakia analüüsid*. See aitab omakorda kaasa saamiseks korrektseid veremarkeri testide ning soolebiopsia tulemusi.

Kui soovite saada rohkem informatsiooni sellest, kuidas jõuda korrektse tsöliaakia diagnoosini ning kuidas pidada nõutud eluaegset ranget gluteenivaba dieeti, siis palun võtke ühendust Eesti Tsöliaakia Seltsiga e-posti teel info@tsoliaakia.ee või külastage meie kodulehekülge www.tsoliaakia.ee.

Lisainformatsiooni saamiseks AOECS'i kohta külastage nende kodulehekülge www.aoecs.org.